

Współpraca z kurierami a RODO

Każda sytuacja, w której dochodzi do przekazania danych osobowych innemu podmiotowi, rodzi określone obowiązki z tym związane. Nie inaczej jest w przypadku współpracy z firmami kurierskimi. Podczas jej realizacji dochodzi do przekazania kurierowi informacji o nadawcy oraz odbiorcy przesyłki. Co więcej, zawartość przesyłki również mogą stanowić informacje chronione przepisami RODO.

Co zatem dzieje się z danymi osobowymi przekazywanymi podczas współpracy z firmą kurierską? Kto jest ich administratorem? Kto odpowiada za ich bezpieczeństwo?

Dane nadawcy i odbiorcy

W przypadku podjęcia współpracy z firmą kurierską, gdzie przedmiotem zlecenia będzie klasyczna usługa doręczenia przesyłki do określonego odbiorcy, zarówno podmiot zlecający, jak i firma kurierska będą **odrębnymi administratorami danych odbiorców i nadawców przesyłek**.

Oznacza to, że przepływ danych pomiędzy tymi podmiotami będzie miał w tym zakresie [charakter udostępnienia](#).

Podmiot zlecający udostępnia firmie kurierskiej dane odbiorców i nadawców przesyłek (imię, nazwisko, adres, czasem także numer telefonu czy email), w celu wykonania przez tę firmę zleconej jej usługi kurierskiej, tj. doręczenia przesyłki określonego adresatowi, na określony adres.

Dane te, firma kurierska będzie więc przetwarzała we własnym imieniu, jako ich administrator. Będzie bowiem realizowała własny cel przetwarzania danych osobowych, jakim jest prawidłowe wykonanie przyjętego zlecenia.

Poza tym, firma kurierska będzie przetwarzała dane nadawców i odbiorców w celu realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa regulujących działalność kurierską. Chodzi przede wszystkim o przepisy *Ustawy Prawo przewozowe*, a w pewnym zakresie także przepisy *Ustawy Prawo pocztowe* – w odniesieniu do tzw. „przesyłek kurierskich” (w uproszczeniu są to rejestrowane listy oraz mniejsze paczki). Przepisy te oraz wydane na ich podstawie akty wykonawcze szczegółowo określają sposób realizacji usługi kurierskiej, weryfikację tożsamości odbiorcy, tryb postępowania reklamacyjnego, a także przetwarzane w tych procesach dane osobowe.

Wątpliwości co do powyższego nie mają zarówno [Prezes UODO](#), sądy, jak i doktryna.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 1 lipca 2022 r. (sygn. akt II SA/Wa 4143/21)

*„... operatorzy pocztowi czy **podmioty świadczące usługi kurierskie są administratorami**, ale tylko danych widniejących na kopercie, czyli **danych nadawców i adresatów**, a więc danych w zakresie niezbędnym do prawidłowego dostarczenia przesyłki.”*

Przedmiot korespondencji

Udostępnianie danych nadawców i odbiorców korespondencji wydaje się być czymś na tyle naturalnym, że często nie rodzi dodatkowych pytań. Co jednak z danymi osobowymi znajdującymi się wewnątrz przesyłki?

Tu na pomoc przychodzi [decyzja Prezesa UODO](#) nakładająca karę pieniężną za niewypełnienie obowiązków administratora po zgubieniu przez firmę kurierską korespondencji oraz stanowisko wyrażone przez sąd w cytowanym już wyroku, oddalającym skargę Banku Millenium S.A. na tę decyzję.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 1 lipca 2022 r. (sygn. akt II SA/Wa 4143/21)

*„To bank bowiem, a nie operator pocztowy, określił cele i sposoby przetwarzania danych. **Administratorem danych zawartych na dokumentach wewnątrz korespondencji jest podmiot je wysyłający** i tylko on jako nadawca posiada wiedzę o tym, jakie dane przekazywane są w przesyłce. Podmiot świadczący usługi kurierskie takiej wiedzy nie posiada.”*

Idąc dalej, sąd dodatkowo podkreślił, że w zagubionej przesyłce znajdowały się dokumenty bankowe, a to przemawia za jednoznacznym stwierdzeniem, iż administratorem jest bank, który nadał przesyłkę i to on zobowiązany był do zrealizowania obowiązków ciążących na administratorze danych.

Mamy zatem sytuację, gdzie Prezes UODO wydał decyzję na mocy której wyraźnie stwierdził, że za naruszenie ochrony danych osobowych znajdujących się w przesyłce odpowiada bank jako administrator tych danych. Stanowisko to zostało wyraźnie potwierdzone sądem.

Oczywiście nie oznacza to całkowitego wyłączenia odpowiedzialności firmy kurierskiej za zawartość przesyłki. Każdy z operatorów pocztowych odpowiada bowiem za bezpieczeństwo przesyłek w ramach należytego wykonywania usług oraz przestrzegania zasad i obowiązków określonych we wskazanej wcześniej *Ustawie Prawo pocztowe*. Firma kurierska zobowiązana jest m.in. do ochrony tajemnicy pocztowej, która obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach. Zgodnie z art. 41 ust. 6 tej ustawy, ma ona obowiązek zachowania należytej staranności w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi przy zabezpieczaniu urządzeń i obiektów wykorzystywanych przy świadczeniu usług pocztowych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy pocztowej.

Umowa powierzenia

Instrukcja wypełniania i trzy gotowe szablony umowy powierzenia zgodnej z RODO.

Skorzystaj z naszych sprawdzonych wzorów.

[SPRAWDŹ](#)

Usługi dodatkowe

W niektórych przypadkach, podmiot zlecający i firma kurierska mogą współpracować w ramach **usług dodatkowych**, w szczególności tzw. usługi ROD (*"return of documents"*). Usługa ta polega na przyjęciu przez firmę kurierską zlecenia dostarczania dokumentów do podpisu (np. umów na usługi telekomunikacyjne), odebrania dokumentów zwrotnych od adresatów, weryfikacji prawidłowości odbieranych dokumentów, a następnie dostarczenia ich do siedziby podmiotu zlecającego.

W odniesieniu do przetwarzania danych w ramach realizacji ww. celów będzie miało miejsce **powierzenie przetwarzania danych osobowych**, gdzie podmiot zlecający będzie powierzał firmie kurierskiej przetwarzanie danych ujawnionych w dokumentach. Zakres i cel takiego powierzenia będzie wynikał z postanowień konkretnej umowy o współpracy. W tym przypadku często określa to regulamin usług przewozowych (kurierskich).

Takie też stanowisko prezentuje polski organ nadzorczy. Już na podstawie uprzednio obowiązujących przepisów, GIODO (poprzednik Prezesa UODO), wskazywał na konieczność zawarcia umowy powierzenia z firmą kurierską w przypadkach, kiedy mamy do czynienia z usługami sięgającymi poza klasyczne dostarczenie przesyłki do adresata (decyzja z dnia 11 września 2011 r. DOLiS/DEC-819/11 dot. DOLiS-440-661/10/GP/).

Stanowisko organu wydaje się być jak najbardziej aktualne, mając a uwadze choćby [decyzje Prezesa UODO w sprawie Cyfrowego Polsatu](#). Organ wszczął postępowanie w związku ze wzrostem liczby zgłoszeń zagubionych czy błędnie dostarczonych przesyłek oraz zbyt długim, zdaniem organu, czasem, jaki upływał między naruszeniem a przekazaniem informacji o nim klientom. Chodziło o przesyłki obejmujące umowy z klientami, które były zawierane na odległość (czyli klasyczna usługa ROD). Postępowanie zakończyło wydanie decyzji nakładającej karę w wysokości ponad 1 mln zł.

Podczas postępowania, naturalnym dla organu było występowanie w sprawie firmy kurierskiej jako pomiotu przetwarzającego. Cyfrowy Polsat dysponował ponadto w tym zakresie umową powierzenia przetwarzania danych osobowych.

Innego zdania był jednak WSA w Warszawie, który uchylił nałożoną karę. Zdaniem sądu, Prezes UODO nie wyjaśnił przekonująco, dlaczego tak a nie inaczej określił status firmy kurierskiej. W opinii WSA, przyjmując, że jest ona procesorem, organ kierował się głównie tym, że Cyfrowy Polsat zawarł z tą firmą umowę powierzenia, a to nie musi być przesądzające.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 listopada 2021 r. (sygn. akt II SA/Wa 2465/21)

„Organ, w szczególności, nie dokonał w sposób pełny ustaleń co do roli i zakresu odpowiedzialności „podmiotu świadczącego usługi kurierskie”, w tym co do okoliczności pozwalających na „zakwalifikowanie” tego podmiotu jako administratora lub procesora w ramach współpracy z [...] oraz określenia zakresu zadań i obowiązków każdego z nich, w ramach zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych klientów [...] przez szybką identyfikację naruszeń.”

Zgodnie z wyrokiem, **Prezes UODO musi dokonać analizy roli, w jakiej występuje firma kurierska**. Rozstrzygnięcie sprawy na pewno będzie kluczowe dla podmiotów korzystających z usług typu ROD. Ciężko wyobrazić sobie jednak, że organ przedstawi odmienne, niż do tej pory, stanowisko w tej sprawie.

Podsumowanie

Realizacja współpracy z firmą kurierską bez przekazania jej jakichkolwiek danych osobowych jest oczywiście niemożliwa. Właściwe określenie charakteru tego przekazania, jak i roli w jakiej występują podmiot zlecający usługę oraz kurier, jest kluczowe dla późniejszego stwierdzenia, kto ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów RODO.

Autor artykułu:

Małgorzata Guðfinnsson, ekspert ds. ochrony danych osobowych

Źródła:

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE \(Ogólne rozporządzenie o ochronie danych\)](#)
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 lipca 2022 r. (sygn. akt II SA/Wa 4143/21)
- Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 11 września 2011 r. DOLiS/DEC-819/11 dot. DOLiS-440-661/10/GP
- [Decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 22 kwietnia 2021 r. DKN.5130.3114.2020](#)

-
- [Decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 14 października 2021 r. DKN.5131.16.2021](#)
  - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 15 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Wa 2465/21

